

Verbeter het teeltrendement met

Rond half december ontvangt iedere bietenteler de nieuwe zaadbrochure en zaadbestelkaart. In alle categorieën zijn nieuwe rassen beschikbaar. De keuze voor een rhizomanieresistent ras mag eigenlijk niet meer ter discussie staan. Belangrijk bij rassenkeuze en areaalafstemming zijn de ervaringen van de afgelopen jaren. Hou daar terdege rekening mee. Het komt ten goede aan het teeltrendement.

Op de Rassenlijst 2003 staan vier nieuwe rassen zonder specifieke resistentie: Rosetta, Philippa, Cinderella en Narvik. Rosetta en Narvik hebben een redelijk suikergehalte, Philippa en Cinderella zijn rassen met een hoge wortelopbrengst. Echter, als een teler twijfelt of hij al dan niet met rhizomanie te maken heeft, kan hij beter voor een resistent ras kiezen. De laatste jaren zijn rhizomanieresistente rassen onderzocht op proefvelden zonder rhizomanie en laten goede opbrengstcijfers zien! Zelfs voor telers waarbij de grond rhizomanievrij is, zijn deze rassen interessant, want het opbrengstverschil tussen rassen zonder en met rhizomanieresistentie is niet meer aanwezig. De gemiddelde opbrengstgegevens van de rhizomanieresistente rassen geven dit duidelijk aan, zie bladzijde 9 van de Zaadbrochure 2003.

De vijf nieuwe rassen mét rhizomanieresistentie zijn Rosabelle, Charme, Pursan, Miranda en Venezia. De eerste vier rassen hebben een redelijk suikergehalte. Venezia is een duidelijke verbetering in financiële opbrengst ten opzichte van de bestaande rassen met een hoog suikergehalte. Aangezien rassen met een extra resistentie alleen maar interessant zijn als ook rhizomanieresistentie aanwezig is, staan de opbrengstgegevens van deze rassen vermeld in dezelfde tabel als de rhizomanierassen. De opbrengst is daarmee direct vergelijkbaar.

Dubbelresistentie: rhizoctonia en rhizomanie

De twee nieuwe rassen met resistentie tegen rhizoctonia en rhizomanie zijn Heracles en Magnolia. Het ras Heracles heeft een erg goed suikergehalte. De resistentie tegen rhizoctonia is voor de bestaande en nieuwe rassen in dit segment gelijk. De rhizoctonieresistentie van deze rassen is echter partieel: de rassen zullen niet 100% vrij blijven als de infectiedruk erg hoog is. Dit is vooral het geval als er 'gevaarlijke' voorvruchten geteeld zijn, zoals maïs, gescheurd grasland, schorseneren, waspeen en lilies. De kans op aantasting door rhizoctonia is het grootst als rhizoctonia in deze voorvruchten is opgetreden en als er sprake is van slechte bodemstructuur.

De resistente rassen brengen financieel circa 10% minder op bij geen rhizoctonia-aantasting dan het gemiddelde van de andere rhizomanierassen. De schade door rhizoctonia is echter vaak hoger dan deze 10%, zodat de 'verzekeringspremie' snel terugverdiend is.

Bietencysteaaltjesresistentie

Is er sprake van witte bietencysteaaltjes op een perceel, dan is de uitzaai van het ras Paulina of Agnella een mogelijkheid om de schade te beperken. Door problemen met de uitlevering van het zaad in de praktijk

is in 2002 met Paulina nauwelijks ervaring opgedaan. De 'verzekeringspremie' van Paulina en Agnella is echter circa 12%. Dat betekent dat er een forse schade door de aaltjes moet optreden voordat de teelt van deze rassen rendabel is.

Door de teelt van deze rassen vermeerderen de aaltjes echter nauwelijks of niet, afhankelijk van de weersomstandigheden. Bij de eerstvolgende teelt van suikerbieten na een normale rotatie en de uitzieling daarin, kan weer een niet-aaltjesresistent ras gekozen worden zonder dat dit schade door witte bietencysteaaltjes tot gevolg heeft. Duits onderzoek heeft uitgewezen dat de resistentie van Paulina na meerdere jaren doorbroken kan worden. Teel deze rassen daarom niet meerdere jaren achtereen op hetzelfde perceel.

Cercosporaresistentie

Cercospora en andere bladschimmels komen de laatste jaren steeds vaker voor. Als de kans op cercospora op een perceel aanwezig is (en dit is zeker het geval bij bieten na bieten), kies dan het resistente ras Crestor. Zeker zolang er geen goede middelen om deze schimmel te bestrijden toegelaten zijn, is de schade met dit ras te beperken.

Jan Wevers

rassenkeuze en areaalplanning

Areaal en rassenkeuze

Het allerhoogste inkomen bereikt een teler door rassen uit te zaaien met de hoogste financiële opbrengst op een areaal waarbij nauwelijks of geen C-bieten geteeld worden.

Het advies is dan ook om uw areaal zo goed mogelijk af te stemmen op uw toewijzing BMS-bieten.

De laatste jaren neemt de belangstelling voor rassen met een hoog suikergehalte toe. Wie wil doorrekenen met welk ras de hoogste financiële opbrengst wordt behaald, kan gebruik maken van de daarvoor ontwikkelde module in Betakwik (zie www.irs.nl/betakwik/irs_rassenkeuze.htm). Er zal dan duidelijk worden dat telers met een ruim bemeten areaal naar verhouding meer inkomsten hebben met rassen met een hoog dan met rassen met een normaal of laag suikergehalte.

Uw eigen gegevens		Tussen gegevens	
Werkopbrengst (totaal)	10000 kg	Mengte in wort per ha land	30 t/ha
Suikergehalte	17%	Verdikking per % suiker bij 10	4.01 t/ha
Yield	10000 kg	Coste in wort per ha bij 10%	11.27 t/ha
Verdikking	10%	Verdikking per % suiker bij 10%	6.8 t/ha
in Areaal %	10000 kg	Verdikking volwaaierbieten:	
Verdikking	10%	Verdikking volwaaierbieten	27 t/ha
Verdikking in kosten met 10 % suiker	10000 kg	Ernte procent bij mengrijfsort	0.50 t/ha
		Ernte procent bij C-Ante	0.12 t/ha
		Totaal verdikking	
		Totaal ernte wort per hectare bij 10 %	45 t/ha
		Totaal bijlage per ha terrein bij 10 %	12.27 t/ha

